

Specialtilbuddet på Lykkesgårdskolen som helhedsskole

Missionen for helhedsskolen på Lykkesgårdskolen

Det er missionen for helhedsskolen i samarbejde med forældrene og andre partnere at udvikle børn med generelle indlæringsvanskeligheder til inden for egne ressourcer at være aktive deltagere i samfundet.

Målgrupper for specialundervisningen på Lykkesgårdskolens helhedsskole

Undervisningen i helhedsskolen på Lykkesgårdskolen henvender sig til børn med generelle indlæringsvanskeligheder. For børn med generelle indlæringsvanskeligheder gælder det, at deres almindelige udvikling ikke er på samme niveau som jævnaldrende børn. For målgruppen gælder det, at behovet for specialpædagogisk bistand er varigt og omfatter opfølgning udover undervisningsfagene.

Børn med generelle indlæringsvanskeligheder udviser i forhold til folkeskolens mål en forsinket intellektuel og sproglig udvikling, en begrænset begrebs- og forestillingsverden og nedsat evne til problemløsning, koncentration og erfaringsoverførsel. Dette har indflydelse på børnenes almindelige intellektuelle, følelsesmæssige og sociale udvikling.

For børn med generelle indlæringsvanskeligheder gælder det, at en del har vanskeligheder udover forsinket intellektuel udvikling i forbindelse med genetiske sygdomme, multiple funktionsnedsættelser, epilepsi, cerebral parese, muskelsvind, rygmarvsbrok, erhvervede hjerneskader, synshandicaps, hørehandicaps, manglende sprog, infantil autisme eller andre særlige diagnoser. Dette har indflydelse på børnenes behov for hjælpemidler og praktisk assistance i forhold til deres person og undervisningens aktiviteter.

For målgruppen gælder det, at børnene ikke vil kunne deltage fagligt eller socialt i den almindelige klasse.

Målgruppen for helhedsskolen på Lykkesgårdskolen omfatter klassetrinnene: 0.-10.klassetrin

Helhedsskolens læringsmiljø

Børn med generelle indlæringsvanskeligheder har behov for et særligt læringsmiljø, som tager udgangspunkt i børnenes individuelle og fælles forudsætninger for progression i forhold til faglighed, læringsadfærd og alsidig udvikling. Børn med generelle indlæringsvanskeligheder har langsommere progression end andre jævnaldrende børn og har behov for at blive undervist i konkrete helheder, som giver sammenhæng og mening for den enkelte elev og for elevfællesskabet. I helhedsskolen undervises oftere *med fagene* end *i fagene*, dette betyder at aktiviteterne i helhedsskolen ofte er centreret omkring konkrete oplevelser og konkret praktisk opgaveløsning, hvor der ikke opleves skel mellem fag, aktiviteter eller undervisningssteder og hvor undervisningens emner og aktiviteter fremstår forenklede.

Specialtilbuddet på Lykkesgårdskolen er helhedsskole, hvor skoledagen er sammensat af faglig undervisning, understøttende undervisning og understøttende andre aktiviteter. I heldagsskolen sikres sammenhængen mellem undervisningsfagene, børnenes sociale, alsidige udvikling og barnets øvrige liv ved at lærere, pædagoger, andre kolleger og andre partnere i samarbejde med forældrene arbejder sammen om det enkelte barns progression. Det enkelte barn oplever derfor en hverdag med tæt strukturering af tid, aktiviteter, fysiske rammer og undervisningens/de understøttende aktiviteter indhold og form,

voksenguidning, overskuelighed, åbenhed og genkendelighed, hvor lærere, pædagoger og andre i fællesskab planlægger indsatsen og sikrer elevens og forældrenes helhedsoplevelse.

Helhedsskolen omfatter 40 timer ugentligt for alle elever, med efterfølgende åbningstider:

Ugedag	Åbningstid/morgen	Lukketid/eftermiddag
mandage	7.45	16.00
tirsdays	7.45	16.00
onsdays	7.45	16.00
torsdays	7.45	16.00
fredays	7.45	14.45

Helhedsskolen har et læringsmiljø, hvor lærere, pædagoger og andre i samarbejde med forældrene har tæt kommunikation og samtænkning omkring skolehverdagen, elevens progression, procedurer for kontakt og sammenhængende planlægning af fælles og individuelle aktiviteter. Helhedsskolen er en åben skole, hvor der i enhver indsats for børn med generelle indlæringsvanskeligheder er tænkt aktiv deltagelse ind i folkeskoleforløbet, det almindelige børneliv, det almindelige familieliv, fritidslivet, det åbne samfund og fremtidig uddannelse og tilknytning til beskæftigelse/arbejdsmarked.

Helhedsskolen tager hensyn til, at børn med generelle indlæringsvanskeligheder ofte har en langsommere arbejdhastighed med behov øvelse, gentagelse og afprøvning af det indlærte i skiftende situationer i skolen og uden for skolen. Helhedsskolen giver mulighed for at børn med generelle indlæringsvanskeligheder kan afprøve og overføre den indlærte forståelse og færdighed i situationer, som har betydning for deres aktive deltagelse i det almindelige fællesskab.

Helhedsskolen giver en trygt og udviklende læringsmiljø, som fremmer elevens trivsel og alsidige udvikling i en samlet skolehverdag, hvor elevens individuelle behov, funktioner og tilgængelighed er udgangspunktet for tilrettelæggelsen af barnets samlede skoledag og tilknytning til omverdenen og familien.

Helhedsskolen tager hensyn til, at for en del af elevgruppen gælder det, at det almindelige funktionsniveau er lavt med permanent behov for praktisk assistance i praktiske situationer f.eks. personlig hygiejne, påklædning, fysiske skift, arbejdsstillinger, spisning og forlagte aktiviteter. Helhedsskolen sikrer den fornødne tid og sammenhængen i de enkelte aktiviteter, hvor elevens mulighed for progression i meget høj grad er afhængig af den fysiske og praktiske sammenhæng.

De enkelte aktiviteter i helhedsskolen har følgende generelle timemæssig udstrækning:

aktivitet	0.klasse	1.klasse	2.klasse	3.klasse	4.klasse	5.klasse	6.klasse	7.klasse	8.klasse	9./10.kl.
Fagopdelte timer	18,75	18,75	18,75	19,5	22,5	23,25	23,25	24,0	24,0	23,25
Understøttende timer	9,25	9,25	9,25	11,5	7,5	6,75	6,75	9,0	9,0	9,75
Lektiehjælp	2,0	2,0	2,0	2,0	3,0	3,0	3,0	2,0	2,0	2,0
Andre aktiviteter	10,0	10,0	10,0	7,0	7,0	7,0	7,0	5,0	5,0	5,0

Skoleforløbet i helhedsskolen

Helhedsskolen på Lykkesgårdskolen omfatter klassetrinnene børnehaveklasse til 10. klasse. Hvortil det enkelte barn kan visiteres af skolevisitationen i Varde Kommune enten med skolestart i specialtilbuddet eller på et senere tidspunkt i skolegangen, ligesom det enkelte barn kan overføres til den almindelige skole, hvis det er til fremme af skolegangen. Det er den enkelte distriktsskole, som i samarbejde med forældrene henviser til helhedsskolen.

Børn med generelle indlæringsvanskeligheder har behov for tydelig struktur i skoledagen, som hele tiden tilpasses elevens individuelle behov og almindelige aldersmæssige udvikling. For det enkelte klassetrin vil undervisningen være tilrettelagt efter følgende principper:

Indskolingen (0.-3.klasse)

Struktureringen sigter mod at lære eleven at gå i skole. Eleven møder en sammenhængende struktureret og overskuelig dagligdag, hvor den enkelte elevs behov og potentialer er tænkt ind i enhver aktivitet. Dette sker ved en praksisnær og handlingsorienteret undervisning, der ikke indeholder skel mellem fagopdelte, understøttende og andre aktiviteter. Der er i høj grad fokus på elevens deltagelse i det sociale fælleskab både i egen klasse og på Lykkesgårdskolen generelt. Undervisningsformerne har fortrinsvist karakter af gentagelse, genkendelighed og udvikling af rutiner. Der indgår bevægelse og fysisk aktivitet tilpasset selv meget omfattende funktionsnedsættelser i hverdagen.

Mellemtrinnet (4.-6.klasse)

Struktureringen mindskes i takt med elevens faglige, sociale og personlige progression, således at der anvendes flere varierende undervisningsformer og tydelig brug af kommunikationsteknologi. Undervisningen omfatter den åbne skole, hvor der etableres aktiviteter i partnerskab med omverdenen, fritidslivet, foreninger og erhvervsliv. Der indledes kontakt til andre uddannelsesinstitutioner eller institutioner, som vil spille en rolle i elevens fremtidige uddannelse og ungdomsliv. Der indgår fortsat bevægelse og fysisk aktivitet tilpasset alderen og selv meget omfattende funktionsnedsættelser i hverdagen.

Udskolingen (7.-10.klasse)

Elevens progression i forhold til faglig progression, læringsadfærd og alsidige udvikling fremmes ved mindskning af strukturingsniveauet og fremme af varierede undervisnings- og aktivitetsformer, omfattende teknologianvendelse, den åbne skole med omfattende samarbejde med omverdenen. For udskolingen er det et særligt grundlag, som er tænkt ind i enhver aktivitet, at elevens deltagelse i samfundet, ungdomsuddannelse, forberedelse til ungdoms-/voksenlivet, oplevelse af den almindelige ungdomskultur og forståelse af at have særlige behov i forhold til jævnaldrende unge har omfattende fremme i skolegangen.

Tæt voksenguidning i helhedsskolen

Helhedsskolen har små klasser/holdstørrelser, hvor den enkelte klasse oprettes i henhold til Varde Kommunes tildelingsmodel. Dette indebærer, at der er færre elever i den enkelte klasse end i den almindelige skole. Det er et grundlag, at der i den enkelte klasse altid skal være et tilstrækkeligt antal elever i forhold til at skabe et fælles socialt læringsmiljø, dette opnås sjældent med mindre end 8 elever i klassen.

Der er tæt voksenguidning, hvor eleverne møder forskellige voksne: lærere, pædagoger, sosu'er, fysioterapeuter, pædagogiske assistenter og andre. Den tætte voksendækning sigter mod at give børnene trygge relationer, hensyntagen til vanskeligheder og hjælp til læring og praktisk assistance.

Opgavefordelingen mellem lærere og pædagoger er grundlæggende, at læreren har ansvaret for fagenes faglighed og fagenes evaluering/dokumentation, herunder at pædagogen er inddraget i forhold til alle væsentlige spørgsmål i den samelede pædagogiske tilrettelæggelse af elevens aktiviteter i helhedsskolen. Læreren og pædagogen har det fælles ansvar for udvikling af læringsadfærden og elevens alsidige udvikling, herunder fælles ansvar for dokumentation heraf. Læreren og pædagogen har fælles ansvar for, at eleven oplever en sammenhængende indsats og helhed i de konkrete aktiviteter i hverdagen. Læreren og pædagogen samarbejder om klassens /gruppens årsplan og om elevens elevplan. Læreren og pædagogen har fælles ansvar for tæt kommunikation og opfølgning til forældrene.

Helhedsskolen har følgende personaledækning:

Undervisning/understøttende undervisning pr. klasse/ved 18 klasser	Lektiehjælp, andre aktiviteter, undervisningsfrie perioder pr. klasse/ved 18 klasser
1,0 lærer + 0,5 pædagog	1,58 pædagog
I alt 27 lærere, 10,5 pædagoger	I alt 14,6 pædagog

Helhedsskolen har ved 18 klasser følgende ledelsesmæssige bemanding

1,0 Afdelingsleder og 0,5 stilling til anden ledelse

Lykkesgårdsskolen fordeler efter egen ledelsesmæssig disposition lærere og pædagoger i forhold til klassens og elevens behov.

Undervisning og aktiviteter i helhedsskolen

I løbet af skoleforløbet udvikles elevens læringsbehov i takt med stigende alder. Denne udvikling finder sted individuelt og fælles med den øvrige elevgruppe på klassetrinnet. Undervisningen i helhedsskolen indeholder derfor

- en for klassetrinnet fælles struktureret ramme med fælles mål, f.eks. en klasse eller et hold
- en individuel ramme med vægt elevens individuelle behov, funktionsniveau og potentialer

Den fælles strukturerede ramme er opdelt efter alder og funktionsniveau med mål, som er opstillet i forhold til fælles mål for indskoling, mellemtrin og udskoling.

Den individuelt strukturerede ramme indeholder de læringsaktiviteter, som fremmer den enkelte elevs samlede udvikling i forhold til fagene, læringsadfærden og den alsidige udvikling.

Det er helhedsskolens særlige mission at den fælles og den individuelle ramme er samtænkt i forhold til elevens progression og de aktiviteter, som skoledagen består af. Helhedsskolen indeholder derfor en meget tydelig tilrettelæggelse af de enkelte aktiviteter, således at det for eleverne og forældrene er meget tydeligt, hvilket fag eller hvilken aktivitet, der er tale om, herunder tydelighed omkring formål, mål og indhold i de enkelte aktiviteter, hvad enten der er tale om skolefag, understøttende aktiviteter eller andet. Dette er i helhedsskolen opfyldt ved omfattende og altid aktualiseret information på den valgte elektroniske platform både i forhold til klassens fælles ramme og elevens individuelle ramme. Der er ligeledes i helhedsskolen en omfattende kommunikation mellem lærere, pædagoger og forældre og i særlig grad, hvor den enkelte elev udviser kommunikationshandicap.

Undervisnings- og aktivitetsformerne tager i helhedsskolen udgangspunkt i, at derfor elevernes udvikling er nødvendigt med omfattende støtte og stimulering udefra, som rækker ud over undervisningsfagernes traditionelle grænser, i forhold til at udvikle elevernes færdighed i at opsoge og bearbejde undervisningens og den sociale situations emner

Undervisnings- og aktivitetsformerne tager i helhedsskolen udgangspunkt, at det er nødvendigt at sortere og udvælge undervisningens emner og at øve og gentage nyindlært forståelse og færdigheder, således at resultat bliver brugbart for eleven i skolen som i dagliglivet

Undervisnings- og aktivitetsformerne tager i helhedsskolen udgangspunkt i, at der er vigtigt at lære eleven at generalisere og at overføre nyindlært forståelse og færdigheder fra en situation til en anden lignende situation

Undervisnings- og aktivitetsformerne tager i helhedsskolen udgangspunkt i, at eleven skal kunne bruge læringen i sammenhænge uden for skolen, undervisningsformerne omfatter derfor praktiske aktiviteter uden for skolen.

Undervisnings- og aktivitetsformerne tager i helhedsskolen udgangspunkt i, at en del elever har omfattende kommunikationsvanskeligheder, der indgår derfor omfattende teknologianvendelse i undervisningen med henblik på at kompensere for individuelle vanskeligheder

Undervisnings- og aktivitetsformerne tager i helhedsskolen udgangspunkt i, at en del elever har omfattende funktionsnedsættelse fysisk og motorisk, der indgår derfor omfattende anvendelse af tekniske hjælpemidler

Undervisnings- og aktivitetsformerne tager i helhedsskolen udgangspunkt i, at en del elever har behov for omfattende personlig assistance, der indgår derfor omfattende personlige assistance i forhold til deltagelse i enhver aktivitet i skoledagen

Undervisnings- og aktivitetsformerne tager i helhedsskolen udgangspunkt i, at det altid er muligt at udvikle en elevs potentialer uanset fysiske eller psykiske barrierer

Den åbne skole og det alternative læringsmiljø i helhedsskolen

For børn med generelle indlæringsvanskeligheder er det et særligt sigte at læringsmiljøet indeholder åbne aktiviteter, som udvikler eleverne til holdningsmæssigt, motivationsmæssigt og færdighedsmæssigt i inden for egne ressourcer at se sig selv som deltagere i den almindelige skole, i det almindelige samfund, herunder deltagelse i fritidsliv, idrættsliv, kulturliv, ungdomsliv, voksenliv, ungdomsuddannelse og tilknytning til arbejdsmarkedet. Dette fremmes i helhedsskolen.

I helhedsskolen indgår aktiviteter, hvor eleven indgår som deltager i aktiviteter uden for skolen og hvor det er grundlæggende at eleven møder andre miljøer og mennesker end i skolehverdagen. Helhedsskolen indeholder åbne aktiviteter, som er tilpasset elevgruppens generelle udvikling og potentialer. Helhedsskolen har indgået partnerskaber, som sigter mod at skabe sammenhæng mellem de skolemæssige mål og elevens deltagelse i samfundet i øvrigt.

Der samarbejdes med: Musikskolen, idrætsforeninger, kulturinstitutioner, erhvervsvirksomheder, ungdomsuddannelserne, ungdomshuset og ungdomsskolen

Pædagogisk sigter den åbne skole mod at give eleven udvikling fagligt, socialt og personligt gennem konkrete oplevelser. Pædagogisk er det et sigte at bringe elevens hverdagliv ind i skolen og omvendt.

billedkunst	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
håndfag	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
valgfag								x	x	x
idræt	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Fagrækken, timetallet, klassetrinnet vil for den enkelte elev, afhængig af den enkelte elevs potentialer kunne variere i omfattende grad fra ovenstående, således at der altid er taget hensyn til elevens behov, potentialer, faktiske progression og forældresamarbejdet. Ifølge af visitationen til specialtilbud til specialklasse for elever med generelle indlæringsvanskeligheder vil der være mulighed for i samarbejde med forældrene at fritage for nationale tests og afgangsprøver. Efter 9. og 10. klasse får eleven afgangsbrev eller 9./10.klasses afslutningsbrev, som dokumenterer opfyldelse af undervisningspligten.

Afhængig af den enkelte elevs potentialer og progression sigter helhedsskolen mod at fremme elevens læringsadfærd.

Motivation	Samarbejde	Arbejdsresultat
Eleven udviser glæde ved og lyst til at lære	Eleven arbejder individuelt og i fællesskab	Eleven udviser glæde over et færdigt arbejdsresultat
Eleven arbejder vedholdende og søger at overvinde barrierer	Eleven lærer gennem relationer til voksne og jævnaldrende	Eleven anvender med passende assistance en hensigtsmæssig arbejdsform
Eleven er nysgerrig, eksperimenterende og viser opsøgende initiativ	Eleven anvender det lærte uden for skolen i hjemmet, fritiden og i andre eksterne miljøer	Eleven bruger erfaringer fra skolen og hverdagslivet til at skabe helheder
Eleven udviser medansvar for læringen	Eleven medvirker til sammen med forældrene at formulere egne mål for læringen	Eleven reflekterer over resultaterne af egen indsats

Afhængig af den enkelte elevs potentialer og progression sigter helhedsskolen mod at fremme elevens alsidige udvikling og deltagelse i fællesskabet.

Social udvikling	Individuel udvikling	Kommunikation	Kreativ udvikling	Motorisk udvikling
Eleven deltager i det sociale fællesskab i skolen og i samfundet	Eleven udviser en realistisk selvopfattelse	Eleven udtrykker oplevelser og følelser sprogligt, emotionelt eller kropsligt	Eleven udviser initiativ, nysgerrighed i situationer i skolen og uden for skolen	Eleven udviser lyst til fysisk bevægelse inden for eget potentiale
Eleven udviser realistisk forståelse for sammenhængen mellem egen person og fællesskabet	Eleven udviser et afbalanceret opmærksomhedsbehov	Eleven tilpasser kontaktformerne til skiftende situationer	Eleven deltager i lege eller andre fælles aktiviteter i skiftende roller	Eleven udviser finmotoriske/grovmotoriske færdigheder inden for egne ressourcer
Eleven udviser realistisk forståelse af samspillet mellem egne og andres følelser	Eleven er fleksibel for ydre forandring	Eleven er aktivt lyttende	Eleven udvikler egne positive potentialer i mødet med omgivelserne i den åbne skole	Eleven udviser passende fysisk udfoldelse i skole og i fritid
Eleven håndterer konfliktsituationer	Eleven håndterer ydre krav	Eleven udviser passende selvtillid i kommunikationen med omgivelserne i den åbne skole	Eleven udviser glæde ved at udvikle nye løsninger i nye sammenhænge i	Eleven udvikler venskaber og andre sociale relationer gennem fysisk udfoldelse
Eleven udviser tolerance i mødet med andre	Eleven håndterer frie situationer	Eleven kommunikerer med passende forståelse af almene mellemmenneskelige relationer i den åbne skole	Eleven bruger egne potentialer og ressourcer bedst muligt trods omfattende vanskeligheder	Eleven accepterer egne fysiske begrænsninger i deltagelse i fælles fysiske aktiviteter

Styrket forældre og elevsamarbejde i helhedsskolen

Samarbejdet mellem lærere, pædagoger i helhedsskolen og forældrene sigter mod at fremme elevens udvikling, således at elevens progression som helhed fremmes såvel i skolemiljøet som i hjemmemiljøet. Det betyder, at skolen og forældrene i fællesskab samarbejder om barnets liv på tværs af skole, fritid og

hverdagsliv. Eleven deltager i takt med sin udviklingsmæssige progression med stadig højere grad af medvirken i det fælles samarbejde.

I helhedsskolen guider og inddrager lærere og pædagoger forældrene som aktive medspillere i, hvorledes forældrene sammen med skolen kan bidrage til helhedsskolen, børnefællesskabet og et stimulerende læringsmiljø, som omfatter elevens udvikling udover aktiviteterne i helhedsskolen. Forældresamarbejdet i helhedsskolen sigter mod i en fælles indsats for barnet og børnefællesskabet, hvor gensidige ressourcer fremmer barnets hele liv.

Forældresamarbejdet er både et samarbejde med den enkelte familie om det enkelte barn og et bredere forældresamarbejde, hvor alle forældre omkring børnefællesskabet indgår, som et fællesgrundlag for den samlede børnegruppes progression.

Forældresamarbejdet foregår dels i uformelle situationer, hvor der kommunikeres mellem helhedsskolen og forældre, mellem forældre indbyrdes og mellem helhedsskolens øvrige partnere og forældrene. Herudover pågår forældresamarbejdet i formaliserede situationer i planlagte samtaler, planlagte møder, andre aktiviteter og sociale arrangementer.

Der består et særligt samarbejdsforhold mellem lærere, pædagoger, partnere og forældre og elever omkring klassens årsplan og det løbende arbejde omkring elevplanen. Der gennemføres samtaler efter behov og mindst 2 gange årligt formaliserede skolehjem-samtaler.

Der består et særligt samarbejdsforhold i forhold til planlagte samarbejdsaktiviteter, som planlægges med meget lang tidshorisont med henblik på at sikre alles deltagelse.

For elever med generelle indlæringsvanskeligheder gælder det, at der ofte er mange partnere udover helhedsskolen og forældrene, disse partnere inddrages i samarbejdet efter samråd med forældrene.

Helhed i overgangene i barnets liv

Børn med generelle indlæringsvanskeligheder har ofte behov for en særlig opmærksomhed i forbindelse med overgange. I helhedsskolen indgår derfor et omfattende samarbejde med de partnere som til enhver tid har andel i det enkelte barns udvikling.

Helhedsskolen samarbejder med daginstitutioner omkring overgang fra daginstitution, herunder vejledning af forældrene om skolegangen

Helhedsskolen samarbejder med ungdomsuddannelserne, herunder den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse om uddannelse efter folkeskolens afslutning

Helhedsskolen samarbejder med foreninger, institutioner og erhvervsliv om elevens fritidsliv og muligheder for tilknytning til arbejdslivet.

Helhedsskolen indgår i det samarbejde, som i Varde Kommune eksisterer omkring det enkelte barn i forhold til daginstitution, skole, social, handicap, sundhed.